

Pomoce wzrokowe dla dzieci z FASD

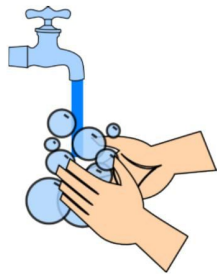
Dziecko z prenatalną ekspozycją na alkohol wymaga szczególnej opieki rodzicielskiej. Często typowe podejście opiekuńczo - wychowawcze nie przynosi pożądaných efektów. Wręcz przeciwnie, może doprowadzić do pogorszenia zachowania dziecka oraz pogłębiania poczucia winy i bezradności u jego rodziców lub opiekunów.

W procesie wychowywania dziecka z FASD dużą efektywność przynosi stosowanie akomodacji środowiskowych. Polegają one na wprowadzeniu zmian w otoczeniu dziecka tak, aby mogło ono odnosić więcej sukcesów. Akomodacje są stosowane aby zapobiegać lub zmniejszać nieprawidłowe zachowania, uczyć nowych pojęć oraz umiejętności. Istnieje wiele różnych sposobów wprowadzania akomodacji w proces wychowania dziecka. Zależy to od poziomu rozwoju dziecka, jego stylu uczenia się oraz kreatywności rodziców i/lub opiekunów. Jednym z prostych przykładów akomodacji jest używanie pomocy wzrokowych (wizualnych). Pomoce wzrokowe służą do łączenia komunikatu słownego i wzrokowego, dzięki temu dziecko może adekwatnie odbierać wrażenia z otaczającej rzeczywistości, aktywnie współdziałać z osobami znaczącymi oraz pozytywnie uczestniczyć w życiu rodziny bądź zajęciach przedszkolnych czy szkolnych. Dzięki pomocom wzrokowym można symbolicznie (np. obrazki, fotografie) przedstawić dziecku nasze wymagania i prośby (np. dzielenie się zabawkami), konkretne zadania zaplanowane w ciągu dnia (tzw. plan dnia), kolejność wykonywania poszczególnych etapów danej czynności (np. ubieranie się) oraz związki przyczynowo-skutkowe (np. Uwaga! Gorące!)

Oto przykłady najprostszych pomocy wzrokowych dla młodszych dzieci:

- 1) W czasie nauki kolejności wykonywania danych czynności np.: najpierw myjemy ręce a później spożywamy posiłek można zastosować następującą pomoc:

Najpierw

Później

- 2) Aby pomóc dziecku zrozumieć pojęcie zakazu używanym znak „Stop” np.: umieszczamy ten znak na wszystkich drzwiach od mebli kuchennych do których dziecko nie powinno mieć dostępu.

- 3) Natomiast aby ostrzec dziecko przed dotykiem gorącej powierzchni można zastosować następujący znak:

Jeżeli dziecko ma kłopot ze zrozumieniem znaczenia powyższego znaku, można użyć w tym przypadku również znak „Stop”.

Należy pamiętać o poprawnym zapoznaniu dziecka z pomocą wzrokową. W sytuacji kiedy zdecydujemy się na umieszczenie znaku „Stop” na drzwiach mebli kuchennych, najpierw pokazujemy ten znak dziecku, tłumaczymy co on oznacza, wspólnie przywieszamy na drzwiach, a następnie za każdym razem kiedy dziecko próbuje otworzyć drzwi wskazujemy na znak i przypominamy o zakazie.

Stosowanie pomocy wzrokowych zapobiega frustracji zarówno u dziecka, jak i u rodzica, bowiem z czasem odciąża rodzica od ciągłego powtarzania dziecku tego, co należy zrobić bądź nie należy robić. Dziecko natomiast łącząc komunikat słowny z symbolem wzrokowym rozumie instrukcje lub oczekiwania rodzica. Jednocześnie uczy się samodzielności poprzez korzystanie z dostępnych mu pomocy, które są przystosowanych do jego poziomu rozwojowego i stylu uczenia się.